

**Dendrokronologisk undersøgelse
af træ fra udgravning ved Sejrup, Skjern Å, Ringkøbing amt**

af
Orla Hylleberg Eriksen

RINGKØBING AMT

Sejrup, Skjern Å
18.06.07 Ådum sogn
Skjern-Egevad Museum ved Torben Egeberg.
Undersøgt af Orla Hylleberg Eriksen og Niels Bonde.
NNU j.nr. A8213

I 2001 er der undersøgt tre prøver af *Quercus sp.*, Cfr. NNU rapportblad 2001, AD9. Disse prøver er medtaget i nærværende undersøgelse.

Træ fra udgravning

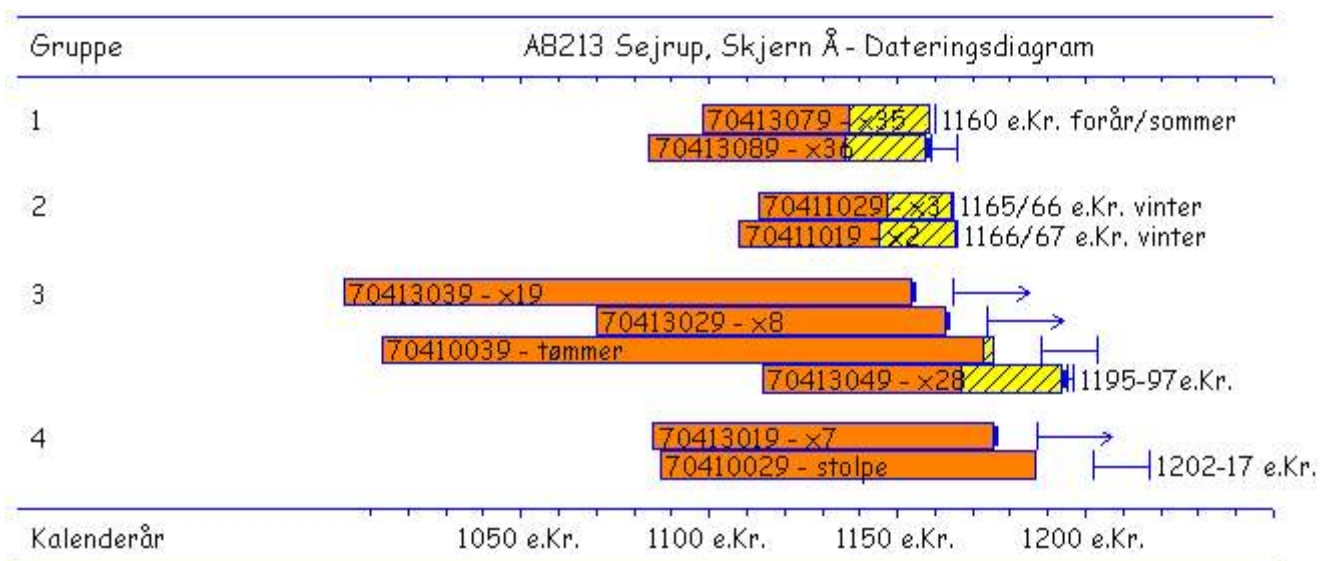
11 prøver af *Quercus sp.*, eg er undersøgt. Heraf er de tre modtaget efterår/vinter 2001/02.

Ti af prøverne har splintved bevaret. Heraf har fire barkring bevaret (2 sommerfældning og 2 vinterfældning).

Ti prøver er dateret.

På grundlag af den dendrokronologiske undersøgelse kan de daterede prøver inddeles i 4 grupper med hensyn til dateringstidspunkt og samhörighed.

Kurverne fra de fire grupper er sammenregnet hver for sig til tre middelkurver (gruppe 1 og 2 er behandlet som en gruppe, da dateringerne ligger tæt.

Gruppe 1

Består af 70413079 og 70413089. Barkringen er bevaret på 70413079 (sommerfældning). Træet, som prøven kommer fra, er fældet i sommeren 1160 e.Kr.

Gruppe 2

Består af 70411019 og 70411029. Barkringen er bevaret på begge prøver. Træerne, som de to prøver stammer fra, er fældet hhv. i vinterhalvåret 1165/66 og 1166/67 e.Kr.

Kurverne fra gruppe 1 og 2 (70411019, 70411029, 70413079 og 70413089) er sammenregnet til 7041M001. Middelkurven omfatter 83 år og dækker perioden 1084-1166.

Gruppe 3

Består af 70410039, 70413029, 70413039 og 70413049, som er sammenregnet til 7041M002. Middelkurven omfatter 192 år og dækker perioden 1003-1194 Yngste bevarede årring er dannet i 1194. Efter tillæg for manglende splintved, kan det beregnes at træet, som prøven (70413049) stammer fra, er fældet ca. 1195-97 e.Kr.

Gruppe 4

Består af 70410029 og 70413019, som er sammenregnet til 7041M003. Middelkurven omfatter 103 år og dækker perioden 1085-1187 e.Kr. Yngste bevarede årring er dannet i 1187. Efter tillæg for manglende splintved, kan det beregnes at træet, som prøven (70410029) stammer fra, er fældet indenfor 1202-17 e.Kr.

A8213 Sejrup, Skjern Å - indbyrdes synkroniseringer										
	Gruppe 1/2				Gruppe 3				Gruppe 4	
	70411019	70411029	70413079	70413089	70410039	70413029	70413039	70413049	70410029	70413019
70411019	*	7.81	5.15	4.58	1.18	0.15	-	0.93	0.59	0.37
70411029	7.81	*	5.60	5.60	2.64	2.69	-	1.28	2.10	1.37
70413079	5.15	5.60	*	3.59	1.55	1.81	-	2.63	2.99	2.37
70413089	4.58	5.60	3.59	*	2.23	1.71	1.74	1.58	2.05	0.49
70410039	1.18	2.64	1.55	2.23	*	6.03	1.54	3.69	2.83	3.81
70413029	0.15	2.69	1.81	1.71	6.03	*	3.11	5.66	4.23	3.98
70413039	-	-	-	1.74	1.54	3.11	*	0.36	1.38	0.23
70413049	0.93	1.28	2.63	1.58	3.69	5.66	0.36	*	2.29	4.36
70410029	0.59	2.10	2.99	2.05	2.83	4.23	1.38	2.29	*	14.24
70413019	0.37	1.37	2.37	0.49	3.81	3.98	0.23	4.36	14.24	*

A8213 Sejrup, Skjern Å - synkroniseringer med referencekurver			
	7041M001	7041M002	7041M003
Jylland/Fyn, 9M456781	4.67	8.81	4.29
Slesvig-Holsten, DM100003	3.76	5.14	3.28
Sydvestskåne, SM000001	0.92	5.27	2.34
Lund, Sverige, SM000006	1.23	5.05	3.07
Mellemsverige, SM600001	4.34	5.45	2.32

A8213 Sejrup, Skjern Å - Katalog								
Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutring	Synkron position	Datering	Bem.
70410019	SKJ 753 stolpe	164	ja	25 år	S1		ikke dateret	!
70410029	SKJ 753 stolpe	101	5-10 år	H/S	S1	1087-1187	ca. 1205	
70410039	SKJ 753 tømmer	164	>10 år	3 år	S1	1013-1176	efter ca. 1195	
70411019	SKJ 753 x 2	59	ja	21	B vf	1108-1166	1166/67	
70411029	SKJ 753 x 3	53	ja	18 år	B vf	1113-1165	1165/66	
70412019	SKJ 753 x 1	99	ja	25 år	?		Ikke dateret	
70413019	SKJ 753x7	92	ja	nej	H1	1085-1176	efter ca. 1195	
70413029	SKJ 753x8	94	>10 år	nej	H1	1070-1163	efter ca. 1185	
70413039	SKJ 753x19	152	>10 år	nej	H1	1003-1154	efter ca. 1175	
70413049	SKJ 753x28	81	>10 år	27 år	S1	1114-1194	ca. 1195	
70413059	SKJ 753x32	60	>10 år	12 år	S1		ikke dateret	
70413069	SKJ 753x34	57	ja	nej	H1		ikke dateret	
70413079	SKJ 753x35	61	ja	22 år	W sf	1098-1159	1160	
70413089	SKJ 753x36	75	ja	22 år	S1	1084-1158	1159	

Tegnforklaring: W - waldkante (barkring). vf - vinterfældning. sf - sommerfældning. Hx - Heartwood (kerneved) x = antal. Sx - Sapwood (splintved) x = antal. Hx og Sx angiver årringe, som ikke er inkluderet i rubrikkerne År og Splint. H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse.
! 4 årig cyklus påvist i årringsforløbet.

Publicering:

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes evt. med henvisning til denne rapport.